

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ОСВІТИ ДІТЕЙ З РОЗЛАДОМ СПЕКТРУ АУТИЗМУ У США

М.Д. Псарьова

здобувач третього рівня вищої освіти

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
м.Харків

У 2009 році Україна зробила перший крок на шляху до реалізації інклюзивної освіти, ратифікувавши Конвенцію ООН «Про права інвалідів». Згідно до цього документу Україна зобов'язана забезпечити безкоштовною якісною освітою дітей з порушенням психофізичного розвитку, тобто такою освітою, яка сприяла би їх подальшій успішній соціалізації та інтеграції у суспільство. Так у 2011 році наша держава прийняла Закон «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», який надає можливість дитині з особливими освітніми потребами навчатися у інклюзивних класах закладів загальної освіти за місцем проживання [2, с.1]. Прийняття цього закону сприяло усвідомленню необхідності звернення до досвіду країн, які вже успішно впроваджують таку форму навчання. Так як діти з розладом спектру аутизму є не простою групою для включення у загальноосвітнє середовище через їх проблеми у соціальній взаємодії, спілкуванні, одноманітні інтереси, ритуальні дії, проблемну поведінку та нерідку коморбідну розумову відсталість, вони потребують особливої уваги науковців та освітян [3, с.50].

Метою нашого дослідження є виявлення особливостей організаційно-педагогічних умов реалізації педагогічної підтримки молодших школярів з розладом спектру аутизму у закладах загальної освіти США та окреслити можливі шляхи впровадження отриманого західного досвіду в Україні.

Для досягнення обраної мети нами були використані теоретичні методи (розбір базових понять дослідження, історичний аналіз, порівняльний, та прогнозування) та емпіричні (бесіда, анкетування, інтерв'ювання, досвід роботи вчителів). Надалі надамо більш детальний аналіз цих методів та наведемо приклади з нашої наукової роботи.

Перший теоретичний метод, який ми розглянемо, – аналіз базових понять дослідження. Цей метод є надзвичайно важливим, так як він вимагає від дослідника оволодіння мовою науки, для якої характерним є строгість, чіткість та послідовність використання термінологічних понять [1, с. 28]. Так як наше дисертаційне дослідження стосується навчання дітей з психічними порушеннями, у нашій роботі розкриті не тільки педагогічні, а і медичні та патопсихологічні терміни. Надання чіткого визначення як першим, так і останнім є особливо важливим, так як від сенсу, який нами вкладено у той чи інший термін, залежать майбутні результати нашого дослідження та розуміння іншими науковцями логіки проведення наукової роботи.

Другий метод – історичний аналіз. Він дозволяє дослідити генезу та розвиток спеціальної та інклюзивної освіти у Сполучених Штатах Америки за допомогою розбору архівних педагогічних матеріалів та нормативно-правових

актів. Ретроспективний аналіз дозволяє простежити причини зміни освітньої парадигми, виділити етапи розвитку освіти для дітей з ментальними порушеннями та визначити характерні особливості для кожного з цих етапів.

Третій метод, порівняльний, дає можливість виділити загальне та часткове у досліджуваних явищах. Так у нашій роботі порівнюються вітчизняні та західні наукові напрацювання з проблеми інклюзії дітей з розладом спектру аутизму. Наше дослідження дозволить виділити та охарактеризувати особливості тієї чи іншої системи освіти.

Останній теоретичний метод, який нами використано, є прогнозування. На основі ретроспективних даних даний метод дає можливість допустити припущення щодо майбутнього розвитку того чи іншого явища. У нашому дослідженні ми спираємось на досвід Сполучених Штатів Америки, так як це країна, яка одна з перших звернулася до ідей інклюзивної освіти. Проаналізувавши сильні та слабкі сторони навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах Америки, ми можемо припустити, з якими складностями може зіштовхнутися Україна та розробити план їх подолання.

Надалі розглянемо емпіричні методи, які доцільні у історичному дослідженні. У нашій науковій роботі використані анкетування та інтерв'ювання команди супроводу дитини з ментальними порушеннями у США. До цієї команди входять: вчителі загальноосвітньої школи, корекційні педагоги, практичні психологи, поведінкові терапевти та батьки дитини. Мета цього опитування – уточнення практичних аспектів роботи з дитиною з розладом спектру аутизму у рамках інклюзивної школи.

У нашій статті були проаналізовані теоретичні та емпіричні методи проведення педагогічного історичного дослідження. Описання методів написання наукової роботи дозволило нам окреслити шляхи дослідження освіти дітей з розладом спектру аутизму у США.

Список використаних джерел

1. Новиков А.М. Как работать над диссертацией: пособие для начинающего педагога-исследователя. 4-е изд. Москва : Егвес, 2003. 104 с.
2. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Постанова Кабінету Міністрів України : веб-сайт. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.04.2021).
3. Psychiatric Association: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition. Washington, DC, American Psychiatric Association, 2013. 947 с.

СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА ТА КУЛЬТУРНО – ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (на прикладі діяльності студентських організацій КОГПА ім. Т. Шевченка)	28
Macanthyony N., Nekrylova Y. E-LEARNING UNDER QUARANTINE: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES	30
Марек Р.А.	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО ПЛАКАТУ НА УРОКАХ ЗА ДОПОМОГОЮ ОНЛАЙН-СЕРВІСУ GENIALLY	32
Мелешенко М.О.	
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФІЗИЧНОГО ТА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я	34
Онищенко І.В.	
ВАЖЛИВІСТЬ РОЗУМІННЯ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ У ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ СТУДЕНТА	36
Ониськів О.А.	
РОЛЬ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ВИВЧЕННІ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ІСТОРІЇ.....	38
Павленко О.І.	
РОЛЬ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	40
Псарьова М.Д.	
МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ОСВІТИ ДІТЕЙ З РОЗЛАДОМ СПЕКТРУ АУТИЗМУ У США	43
Рохмаїл А.С.	
МОЖЛИВОСТІ СКРАЙБІНГУ У ФОРМУВАННІ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	45
Семенов М.А., Кротких В.Д.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ РІЗНИХ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	47
Сиротюк М.І.	
МОТИВАЦІЙНА СФЕРА ПІДЛІТКІВ ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ.....	49
Соскова Є.Ю.	
ВАЖЛИВІСТЬ РОЗУМІННЯ ЗАНЯТЬ СПОРТОМ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ	51
Тарасенко Л. В., Тарасенко М. В.	
ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА В УМОВАХ ЛОКДАУНУ ЗАСОБАМИ НАВЧАЛЬНО-ВІРТУАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ.....	53
Тихоход Л.О.	